

UNE PRODUCTION FRENCH à LA CARTE

FRENCH

Listen more to speak better

TO GO

EPISODE 19: HERITAGE DAYS

אני לא יודעת אם אתם גרים באירופה, אבל אם כן, בטח שמעתם על ימי המורשת. עבור האחרים, אספר מעט על זה.

למעשה, היום זה נקרא "ימי המורשת האירופיים" מכיוון שמדינות אירופה רבות משתתפות באירוע תרבות זה, והשנה זו המהדורה ה-38. שלוש שמונה, לא ייאמן, נכון?

ולא הייתי רוצה להישמע כאילו אני משוויצה (SE) VANTER פירושה לדבר הרבה, להגזים במשהו טוב (שעשינו) ... אז לא הייתי רוצה להישמע כאילו אני משוויצה אבל הכל התחיל בצרפת, בשנת 1984 ליתר דיוק. שר התרבות דאז, ג'ק לאנג, החליט

Je ne sais pas si vous habitez en Europe, mais si c'est le cas, vous avez sans doute entendu parler des journées du patrimoine. Pour les autres, je vais raconter un peu de quoi il s'agit.

En fait, aujourd'hui, ça s'appelle les "Journées européennes du patrimoine" parce que beaucoup de pays européens participent à cet événement culturel, et cette année, c'est la 38ème édition. Trente-huit ans, incroyable, non ?

Et je ne voudrais pas avoir l'air de me vanter (se vanter, ça veut dire parler beaucoup, exagérer quelque chose de bien qu'on a fait)... donc je ne voudrais pas avoir l'air de me vanter mais tout a commencé en France, en 1984 plus précisément. Le ministre de la culture à l'époque, Jack Lang,

לארגן יום בספטמבר שבו מונומנטים היסטוריים שבדרך כלל סגורים לציבור פתוחים בצורה יוצאת דופן, וללא תשלום. GRATUITEMENT, זה אומר שלא צריך לשלם. הכל בחינם. ובכן, כמעט... (תמיד יש "כמעט", לא?) אני חושבת שבמקור הכל היה אמור להיות בחינם, וזה עדיין המקרה - זה אומר שזה עדיין בחינם - במקומות ציבוריים ובמוזיאונים. אבל כשזה מגיע למקום פרטי, אין התחייבות לאפשר כניסה חינם. באופן קונקרטי, המשמעות היא שאולי תצטרכו לשלם, כדי להיכנס או לסיור מודרך.

מאז 1984, אתם יכולים לדמיין שחלק מהדברים השתנו. ראשית, כפי שאמרתי בתחילת הפרק הזה, ימים אלה הם כעת חלק מאירוע אירופאי, ולא רק צרפתי. בצרפת הוא מתקיים בסוף השבוע השלישי של ספטמבר, ולכן השנה הוא מתקיים ב-18 וב-19 בספטמבר.

אני חושבת שאני כמו הרבה צרפתים: אני אוהבת ימי המורשת. אני אוהבת את הרעיון שפעם בשנה ניתן לבקר במורשת הלאומית שלנו, באנדרטאות שלנו, בקתדרלות שלנו, בכנסיות שלנו, בטיירות שלנו, בבתי האופרה, בתיאטראות שלנו. אתם בטח תגידו לי שאפשר לבקר בהרבה מהמקומות האלה במהלך שאר השנה. וזה נכון במידה מסוימת. אבל עדיין יש הבדל.

ראשית, באותו סוף שבוע, תוכלו לבקר גם במקומות שבאמת סגורים לציבור: בנקים, בתי משפט, בתי פרטיים, בתי עירייה וכו'. כפי שאתם יכולים לדמיין, הבניינים המתוירים ביותר נמצאים בפריז, ובמיוחד אלה הם מקומות הממשל הרשמיים: ארמון אליזה, בו נמצא הנשיא, ארמון בורבון, בו נמצאת הפרלמנט הלאומי, ארמון לוקסמבורג, היכן שהסנאט נמצא, מטיניון, שם גר ראש הממשלה... בקיצור, כל המקומות האלה שנראים בלתי נגישים - כלומר לאן שלא ניתן להכנס.

a décidé d'organiser une journée, en septembre, où des monuments historiques généralement fermés au public sont ouverts de manière exceptionnelle, et gratuitement. Gratuitement, ça veut dire qu'il ne faut pas payer. Tout est gratuit. Enfin, presque... (il y a toujours un "presque", n'est-ce pas ?) Je pense qu'à l'origine tout devait être gratuit, et c'est encore le cas - ça veut dire que c'est encore gratuit - dans les lieux et musées publics. Mais quand il s'agit d'un lieu privé, il n'y a pas d'obligation de gratuité. Concrètement, ça veut dire que vous devez peut-être payer, soit pour entrer soit pour une visite guidée.

Alors, depuis 1984, vous imaginez bien que certaines choses ont changé. D'abord, comme je l'ai dit au début de cet épisode, ces journées font aujourd'hui partie d'un événement européen, et pas uniquement français. En France, ça a lieu le troisième week-end de septembre, et donc cette année, cela se passe les 18 et 19 septembre.

Je crois que je suis comme une bonne partie des Français : j'aime bien les journées du patrimoine. J'aime bien l'idée qu'une fois dans l'année, on puisse visiter notre patrimoine national, nos monuments, nos cathédrales, nos églises, nos châteaux, nos opéras, nos théâtres. Vous me direz sans doute qu'on peut visiter beaucoup de ces lieux pendant le reste de l'année. Et c'est un peu vrai. Mais il y a quand même une différence.

D'abord, ce week-end là, on peut aussi visiter des lieux qui sont vraiment fermés au public : des banques, des palais de justice, des maisons privées, des hôtels de ville etc. Comme vous pouvez l'imaginer, les bâtiments les plus visités sont à Paris, et plus particulièrement ce sont les lieux officiels du gouvernement : le palais de l'Élysée, où se trouve le Président, le palais Bourbon, où se trouve l'Assemblée nationale, le palais du Luxembourg, où se trouve le Sénat, Matignon, où habite le premier ministre... Bref, tous ces lieux qui semblent inaccessibles - c'est-à-dire où on ne peut pas accéder, entrer.

מן הסתם, יש הרבה מבנים לבקר בPROVINCE (PROVINCE) היא כל האזורים שמחוץ לפריז). ובליון, למשל, ישנם מקומות רבים הפתוחים לציבור בימי המורשת.

ההבדל הנוסף הוא שבדרך כלל הסיורים במקומות הפתוחים לקהל במהלך השנה הם שונים באותו היום. איך הם שונים? ובכן, לעתים קרובות מציעים לנו לבקר בחלק מהמקום שלא תמיד נגיש. או ניתן להשתתף באירוע שבדרך כלל לא מתקיים בציבור. או, מוצע סיור מודרך להצגת נקודת מבט נוספת על המקום. אני אתן לכם דוגמאות כדי להבהיר את זה.

השנה, כמו בכל שנה, הסתכלתי על תוכנית ימי המורשת כדי להחליט מה לראות - במיוחד בגלל המגיפה, לרוב צריך להזמין את מקום! עשיתי את הבחירה שלי: השנה, אני הולכת לבקר באופרה דה ליון ובהאל טוני גרנייה.

אז האל טוני גרנייה היא בעצם אולם הופעות שאפשר ללכת אליו לקונצרטים, מופעים, קרקס... לפעמים יש סרטים, ואפילו אירועי ספורט, טניס לדעתי. הייתי שם כמה פעמים, ובכן, עבר זמן מאז שהייתי שם (UN BOUT DE TEMPS הוא ביטוי ל"זמן מה") בגלל הקורונה. כל המופעים (או כמעט כולם) בוטלו השנה.

אבל בואו נחזור לעניינים שלנו (REVENIR A SES MOUTONS הוא ביטוי לומר שאנחנו חוזרים למה שדיברנו עליו קודם). במשך ימי המורשת, האל טוני גרנייה מארגנת סיורים מודרכים, כי למעשה למקום הייתה היסטוריה עשירה למדי. הבניין נבנה לפני למעלה ממאה שנה כדי לשמש בית מטבחים ושוק בקר. בית מטבחים הוא המקום שבו חיות נהרגות, למכירת בשר. ושוק בקר הוא שוק שבו אנו מוכרים בעלי חיים. אני גם חושבת שהבניין שימש במהלך מלחמת העולם הראשונה... אבל אוכל לספר לכם יותר אחרי הביקור שלי!

Évidemment, il y a aussi beaucoup de bâtiments à visiter en province (la province, c'est toutes les régions en dehors de Paris). Et à Lyon, par exemple, les lieux ouverts au public à l'occasion des Journées du patrimoine sont nombreux.

L'autre différence, c'est qu'en général les visites des lieux qui sont habituellement ouverts au public sont différentes ce jour-là. En quoi est-ce qu'elles sont différentes ? Et bien, on nous propose souvent de visiter une partie du lieu qui n'est pas toujours accessible. Ou bien on peut assister à un événement qui n'a pas lieu en public normalement. Ou encore, une visite guidée est proposée pour présenter un autre regard, un autre angle de vue sur le lieu. Je vais vous donner des exemples pour que ce soit plus clair.

Cette année, comme tous les ans d'ailleurs, j'ai regardé le programme des journées du patrimoine pour décider de ce que j'allais voir - surtout qu'à cause de la pandémie, il faut très souvent réserver sa place ! Et j'ai fait mon choix : cette année, je vais aller visiter l'Opéra de Lyon et la Halle Tony Garnier.

Alors, la Halle Tony Garnier, c'est en fait une salle de spectacles où on peut aller voir des concerts, des spectacles, du cirque... Il y a parfois des films, et même des événements sportifs, du tennis je crois. J'y suis allée quelques fois, enfin, ça fait déjà un bout de temps que je n'y suis pas allée (un bout de temps c'est une expression pour dire "quelque temps") à cause de la Covid. Tous (ou presque tous) les concerts ont été annulés cette année.

Mais revenons à nos moutons (revenir à ses moutons, c'est une expression pour dire que l'on reprend ce dont on parlait avant). Pour les journées du patrimoine, la Halle Tony Garnier organise des visites guidées, parce qu'en fait, le lieu a eu une histoire assez riche. Le bâtiment a été construit il y a plus de cent ans pour servir d'abattoir et de marchés aux bestiaux. Un abattoir, c'est l'endroit où on tue les animaux, pour vendre la viande. Et un marché aux bestiaux est un marché où on vend des bêtes, des animaux. Je crois aussi que le bâtiment a servi pendant la première guerre mondiale... Mais bon, je

pourrai vous en dire plus après ma visite !

המקום השני שאני רוצה לבקר בו בסוף השבוע הזה הוא אופרה של ליון. שם, אני לא מתכוונת להשתתף בסיור המודרך, אלא לצפות בשיעור מחול של רקדני האופרה ולאחר מכן בחזרות על מופע המחול של הכוריאוגרף ג'ירי קייליאן. נחמד, לא?

הצעתי למלאני, בתי, לבוא איתי. באותו רגע (SUR LE COUP זה אומר ברגע המדויק שהצעתי לה), היא נתנה בי מבט מטופש. היא שאלה אותי, "מה אני אעשה איתך בימי המורשת?" אז הסברתי לה הכל (LE POURQUOI DU COMMENT זה אומר שנתתי לה את כל הסיבות), והצעתי לצפות בתוכנית באינטרנט. היא בקושי הסכימה (VAGUEMENT, זה אומר שזה מטושטש, זה לא ברור). ולמעשה, שעה לאחר מכן, היא חזרה ואמרה, בגאווה רבה, "אני מסכימה ללכת איתך, אבל בתנאי אחד". שאלתי איזה. היא השיבה שהיא רוצה שנוסיף לתוכנית שלנו שני מקומות שהיא תרצה שנבקר ביחד. "מושלם, רעיון מעולה!" "דיל?" - "דיל!"

הייתי ממש מרוצה מהרעיון לבלות יומיים עם בתי בליון, באופרה, באל טוני גרנייה... אבל זה היה לפני שראיתי את בחירת מקומות הביקור שלה. כי אתם מבינים?, כל מה שבתי מצא מעניין בכל התוכנית הארוכה של ימי המורשת זה: ראשית, האנדרטה הלאומית לכלא מונטלוק - ידוע בשל העיניים של הגסטפו במהלך מלחמת העולם השנייה. ושנית, הקרמטוריום של ליון - כן כן, המקום שבו אנו מארגנים שריפת גופות לאחר מוות (אנו שורפים את הגופה במקום לקבור אותה).

הצטערתי שקיבלתי את ההצעה של מלאני. אבל חייבים לומר שהיא לא היחידה שמחפשת מקומות מוזרים. דיברתי על בניינים קלאסיים - כנסיות,

L'autre lieu que je veux visiter ce week-end, c'est l'Opéra de Lyon. Là, je ne vais pas faire la visite guidée, mais je vais assister au cours de danse des danseurs de l'opéra et ensuite à une répétition du spectacle de danse du chorégraphe Jiri Kylian. Sympa, non ?

J'ai proposé à Mélanie, ma fille, de venir avec moi. Sur le coup (ça veut dire au moment exact où je lui ai fait ma proposition), elle m'a regardé d'un air bête. Elle m'a demandé : "Qu'est-ce que je vais bien faire aux journées du patrimoine avec toi ?".

Alors je lui ai expliqué le pourquoi du comment (ça veut dire que je lui ai donné toutes les raisons), et je lui ai proposé de regarder le programme sur internet. Elle a vaguement accepté (vaguement, ça veut dire que c'est flou, que ce n'est pas clair). Et en fait, une heure plus tard, elle est revenue me voir et m'a dit, d'un air très fier : "Je suis d'accord pour y aller avec toi, mais à une condition."

J'ai demandé laquelle. Elle m'a répondu qu'elle voulait qu'on ajoute à notre programme deux endroits qu'elle voudrait qu'on visite ensemble.

"Parfait, très bonne idée !"

"Deal ?" - "Deal !"

J'étais vraiment contente à l'idée de passer deux jours en balade avec ma fille à Lyon, à l'opéra, à la Halle Tony Garnier... mais ça, c'était avant de voir son choix de lieux à visiter. Parce que vous voyez, tout ce que ma fille a trouvé d'intéressant à visiter, dans tout le LONG programme des journées du patrimoine, c'est : premièrement, le mémorial national de la prison de Montluc - bien connu pour avoir été un lieu d'emprisonnement et de torture par la Gestapo pendant la seconde guerre mondiale. Et deuxièmement, le crématorium de Lyon - oui oui, l'endroit où on organise la crémation d'un corps après un décès (on brûle le corps au lieu de l'enterrer).

J'ai bien regretté d'avoir accepté l'offre de Mélanie. Mais il faut dire qu'elle n'est pas la seule à rechercher des lieux bizarres. J'ai parlé des bâtiments classiques - les églises,

טירות, בתי סופרים - אבל ימי המורשת זה גם
בונקרים ישנים, מפעלים נטושים (כלומר אין יותר
שימוש בהם כיום). רשימת המקומות יוצאי הדופן
ארוכה! אבל הי, אחרי הכל, אני מתארת לעצמי שכל
אחד צריך למצוא את מה שמתאים לו!

קדימה, תאחלו לי בהצלחה!

les châteaux, les maisons d'écrivain - mais
les journées du patrimoine, c'est aussi les
anciens bunkers, les usines désaffectées
(ça veut dire qui ne sont plus utilisées
aujourd'hui). La liste des lieux insolites est
longue ! Mais bon, après tout, j'imagine qu'il
faut bien que chacun y trouve son bonheur !
Allez, souhaitez-moi bonne chance !

* * *

* * *

עכשיו בואו נסתכל מקרוב על אוצר המילים.

SE VANTER (להשוויץ) זה לדבר שוב ושוב על
משהו שעשיתם או שיש לכם. זה לא מקובל כל כך.
לדוגמה, אפשר לומר: ז'ולין ממשיך להשוויץ על
קידומו בעבודתו.

INACCESSIBLE (לא נגיש) זה בא מהמילה
ACCESSIBLE "גישה", שפירושה "כניסה". כך ש
INACCESSIBLE (נגיש) פירושו שאפשר להיכנס,
אי אפשר להיכנס.
בדרך כלל, בניינים כגון ארמון האליזה או מטיניון
אינם נגישים.

UN BOUT DE TEMPS (זמן מסויים) פירושו
"פיסת זמן". ניתן להחליף ביטוי זה ב"זמן מסוים"
"או" זמן כלשהו". זהו ביטוי המשמש בצרפתית
מדוברת ובדרך כלל איננו מבטאים את ה"e" של
DE.
לדוגמה: עבר זמן מאז שראיתי את ג'וליאן. מה קורה
איתו ?

REVENIR A SES MOUTONS - כפי שאמרתי,
זה ביטוי בו אנו משתמשים כדי לחזור למה שאמרנו
קודם, בדרך כלל כאשר עשינו "הפסקה" בסיפור,
כלומר שינינו נושא.

לדוגמה, אם אספר לכם על ימי המורשת ופתאום
אני משנה את הנושא כדי לדבר על בתי מלאני
וחזרתה לבית הספר, אוכל להמשיך את הסיפור על
ימי המורשת באומרו: "אוקיי, JE REVIENS A
MES MOUTONS".

Regardons maintenant un peu plus en
détail le vocabulaire.

Se vanter, c'est parler encore et encore de
quelque chose qu'on a fait ou qu'on
possède. C'est assez mal vu.
Par exemple, on pourrait dire : Julien
n'arrête pas de se vanter qu'il a eu une
promotion à son travail.

Inaccessible, ça vient du mot "accès", qui
veut dire "entrée". Donc accessible veut
dire qu'on peut entrer, et inaccessible qu'on
ne peut pas entrer.
En temps normal, les bâtiments comme le
Palais de l'Élysée ou Matignon sont
inaccessibles.

Un bout de temps, ça veut dire un
"morceau" de temps. On peut remplacer
cette expression par "un certain temps" ou
"quelque temps". C'est une expression
utilisée en français familier et généralement
on ne prononce par le "e" de "de".
Par exemple : ça fait un bout d'temps que je
n'ai pas vu Julien. Il fait quoi ?

Revenir à ses moutons - comme je l'ai dit,
c'est une expression familière que l'on
utilise pour revenir à ce qu'on disait avant,
généralement quand on a fait une
"parenthèse" dans la discussion,
c'est-à-dire qu'on a changé de sujet.
Par exemple, si je vous parle des journées
du patrimoine et tout à coup je change de
sujet pour parler de ma fille Mélanie et de
sa rentrée des classes, je peux continuer
mon histoire sur les journées du patrimoine
en disant : "Bon, je reviens à mes
moutons".

SUR LE COUP (באותו רגע) - גם זה ביטוי בצרפתית מדוברת, וניתן להחליף אותו ב"ברגע הזה ממש".

למשל, אם אספר לסלין מה הבת שלי אמרה לי שהפתיעה אותי, אגיד לה: "באותו רגע לא הבנתי". זה מרמז שהבנתי בהמשך...

EXPLIQUER LE POURQUOI DU

COMMENT - פירושו מתן כל הסיבות וההסברים. למשל בנושא שלא הבנתי, בעלי יסביר לי LE POURQUOI DU COMMENT כך שיהיה לי את כל המידע כדי להבין.

VAGUEMENT זה אומר בצורה מטושטשת, לא

ברורה, לא מדויקת. למשל, הבן שלי בקושי הסביר לי מדוע הוא לא רוצה ללכת למסיבה של החבר שלו. הוא בקושי נתן לי הסבר.

ולסיום, הביטוי האחרון שאני מאוד אוהבת:

CHACUN Y TROUVE SON BONHEUR - יש משהו לכולם. אנו יכולים גם לומר "יש משהו לכולם". המשמעות היא שכל אחד יכול למצוא משהו שהוא אוהב, שמעניין אותו, שמתאים לו. לדוגמה, בהקלטת הפרקים של הפודקאסט French To Go, אני מקווה שיש בהם משהו לכולם.

Sur le coup, ça aussi c'est une expression familière, et on peut la remplacer par "à l'instant même", "à ce moment même".

Par exemple, si je raconte à Céline ce que m'a dit ma fille et qui m'a étonné, je vais lui dire : "Sur le coup, je n'ai pas compris". Ça implique qu'ensuite, j'ai compris...

Expliquer le pourquoi du comment veut dire donner toutes les raisons, les motifs, les explications.

Par exemple, à propos d'un sujet que je n'ai pas compris, mon mari va m'expliquer le pourquoi du comment pour que j'ai toutes les informations et que je comprenne bien.

Vaguement, ça veut dire de manière floue, pas claire, imprécise.

Par exemple, mon fils m'a vaguement expliqué pourquoi il ne voulait pas aller à la fête de son copain. Il ne m'a presque pas donné d'explications.

Et enfin, la dernière expression que j'aime beaucoup : chacun y trouve son bonheur.

On peut aussi dire "chacun y trouve son compte". Cela veut dire que tout le monde peut trouver quelque chose qu'il aime, qui l'intéresse, qui lui convient.

Par exemple, en enregistrant les épisodes du podcast French To Go, j'espère que chacun y trouvera son bonheur.

Crédits : Les podcasts French to Go sont une production French à la carte - Delphine Woda - frenchcarte@gmail.com

Creative Commons Attribution - NonCommercial - NoDerivatives 4.0 International License